

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 359/2016-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. apríla 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Jurajom Trokanom, Advokátska kancelária, Radlinského 1, Trnava, vo veci namietaného porušenia čl. 20 ods. 1, čl. 35 ods. 3, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 125/2011 a jeho rozsudkom z 22. marca 2013, ako aj rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23 Co 270/2013 z 2. júna 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. septembra 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia čl. 20 ods. 1, čl. 35 ods. 3, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 125/2011 a jeho rozsudkom z 22. marca

2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“), ako aj postupom a rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 23 Co 270/2013 z 2. júna 2014 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol návrh sťažovateľa na určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru. Na odvolanie sťažovateľa krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu.

3. Napadnutý rozsudok okresného súdu sťažovateľ považuje za zjavne neodôvodnený, pretože v odôvodnení sa opiera o rozporuplné argumenty, nepodložené všeobecne záväznými právnymi predpismi. Z formulácií obsiahnutých v odôvodnení nie je podľa sťažovateľa zrejmý názor okresného súdu, či kolektívna zmluva bola alebo nebola zmenená. Táto skutočnosť bola pre posúdenie veci podľa názoru sťažovateľa podstatná, pretože podstatou sporu bolo, či čerpal dovolenku podľa kolektívnej zmluvy, alebo sa dopustil neospravedlnenej absencie v práci z dôvodu, že čerpanie dovolenky určené kolektívnou zmluvou bolo zmenené. K tomu sťažovateľ uvádza, že okresný súd pri rozhodovaní vychádzal zo svojho videnia, na základe ktorého zastáva nesprávny názor, že k zmene písomnej kolektívnej zmluvy nie je nutná písomná forma, a nevychádzal zo všeobecne záväzných právnych predpisov. Uvedené tvrdenia okresného súdu podľa mienky sťažovateľa neposkytujú jasné a nespochybniteľné podklady pre výrok rozhodnutia, keďže jeho tvrdenia sú navzájom rozporné a okresný súd evidentne nerozhodoval na základe všeobecne záväzných právnych predpisov, čím podľa sťažovateľa došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

3.1 Sťažovateľ ďalej uvádza, že okresný súd v konaní trvajúcim od 24. augusta 2011 do 22. marca 2013 (576 dní) dokazoval skutočnosti, ktoré mu boli známe od začiatku [podľa sťažovateľa okresný súd zastáva názor, že kolektívna zmluva, ktorú mal k dispozícii od začiatku konania, umožňovala aj nepísomné (ústne) zmeny], sťažovateľ nerozporoval, či bol informovaný o zmene termínu dovolenky, táto mu nebola podľa jeho slov písomne preukázaná, a preto všetky ďalšie úkony okresného súdu v konaní považuje za nadbytočné,

nezmyselne predlžujúce celé konanie. Zároveň sťažovateľ žiada priznanie finančného zadost'učinenia v sume 3 000 eur vzhľadom na to, že úkony okresného súdu (dokazovanie) počas celého trvania takmer dvojročného sporu boli podľa jeho presvedčenia nezmyselné a nemohli preukázať nič iné, ako bolo okresnému súdu zrejmé od začiatku.

3.2 Pokračujúc vo svojej sťažnosti, sťažovateľ dôvodí, že vzhľadom na to, že krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu, a teda svojim rozhodnutím mu okrem iného nepriznal, resp. odňal mu možnosť dostať náhradu mzdy, na ktorú by mal nárok v prípade, že by súdy (či už krajský súd, alebo okresný súd) jeho návrhu vyhoveľi, bolo porušené jeho základné právo vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy. Vzhľadom na to, že krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu, a teda svojim rozhodnutím sťažovateľovi odňal možnosť vykonávať ďalej prácu, bolo podľa sťažovateľa porušené jeho základné právo na prácu podľa čl. 35 ods. 3 ústavy.

3.3 Sťažovateľ poukazuje, že krajský súd na strane 9 odôvodnenia napadnutého rozsudku v treťom odseku uvádza, že z osvedčenia o zmene plánovaného termínu dovolenky bolo zistené, že generálny riaditeľ informoval o potrebe zvýšenia plánovaného objemu výroby. Ďalej sa v tomto odseku podľa parafrázovania sťažovateľa uvádza, že bolo oznámené, že ak sa nepodarí zvýšený plán výroby naplniť, odporca zmení termín plánovania a čerpania celozávodnej dovolenky stanovenej v kolektívnej zmluve. V ďalšom, štvrtom odseku krajský súd podľa sťažovateľa vyvodil záver, že v tomto prípade išlo o dohodu o zmene kolektívnej zmluvy, o čom svedčia tiež výpovede jednotlivých svedkov. Dokazovanie existencie (písomnej) dohody o zmene písomnej kolektívnej zmluvy ústnymi výpoveďami považuje sťažovateľ za nedostatočné, keďže táto skutočnosť, ak by existovala, by z dôvodu právnej istoty musela byť podľa názoru sťažovateľa preukázaná písomne. Krajský súd na strane 10 odôvodnenia napadnutého rozsudku v prvom odseku podľa sťažovateľa uvádza, že mal za riadne preukázané, že navrhovateľ (sťažovateľ) vedel, že došlo k zmene plánovaného termínu dovolenky, a že je teda nesporné, že došlo k zmene plánovaného termínu. Táto skutočnosť však podľa sťažovateľa vôbec z vykonaného dokazovania nevyplýva. Sťažovateľ v sťažnosti dopľňa, že je pravdou, že bol informovaný

o zmene plánovaného čerpania dovolenky, avšak túto zmenu mu nikto z kompetentných nepreukázal, a preto sa dožadoval preukázania písomnej zmeny kolektívnej zmluvy.

3.4 Krajský súd podľa sťažovateľa v jeho veci sp. zn. 23 Co 270/2013 rozhodoval o veci právne analogickej (podľa sťažovateľovho nášho názoru až zhodnej ~ okrem účastníkov na strane navrhovateľa) s vecou, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol ten istý súd v konaní vedenom pod sp. zn. 10 CoPr 1/2013 rozsudkom zo 4. septembra 2013. Krajský súd rozsudkom vo veci sp. zn. 10 CoPr 1/2013 podľa sťažovateľa určil, že okamžité skončenia pracovných pomerov oboch žalobcov žalovanou sú neplatné, a svoje rozhodnutie aj náležite a v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi odôvodnil. Sťažovateľ v konaní vedenom na krajskom súde ešte počas konania, a to konkrétne listom z 13. februára 2014 doručeným krajskému súdu 13. februára 2014, poukázal na existenciu právoplatného rozhodnutia vo veci sp. zn. 10 CoPr 1/2013. Podľa sťažovateľa však krajský súd existenciu tohto právoplatného rozhodnutia nielenže ignoroval, ale v odôvodnení napadnutého rozsudku sa o jeho existencii ani nezmienil, nie to ešte aby vysvetlil a odôvodnil svoj protichodný právny záver. Sťažovateľ zastáva názor, že v týchto dvoch analogických veciach ide o absolútny nesúlad právnych názorov krajského súdu, a tento nie je žiadnym spôsobom odôvodnený. Vzhľadom na uvedené je sťažovateľ toho názoru, že konaním (neodôvodnením odlišného právneho názoru v analogickej právoplatne skončenej veci) krajského súdu došlo k porušeniu jeho základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

3.5 Sťažovateľ v závere uvádza, že v spise krajského súdu sp. zn. 23 Co 270/2013 sa na čísle listu 249 nachádza zápisnica o porade a hlasovaní, ktorá predchádza číslovaním vydaný rozsudok. Táto zápisnica o porade hlasovaní je tvorená podľa neho jedným listom papiera ~ z jednej strany je na ňom nevyplnená zápisnica o porade a hlasovaní s predtlačnými kolónkami, z druhej strany tri podpisy na prázdnej strane, pravdepodobne členov senátu, ktorý rozhodoval vo veci. Z uvedeného podľa názoru sťažovateľa nevyplýva, ako a či nejaká porada a hlasovanie členov senátu prebehli. Práve naopak, táto listina podľa mienky sťažovateľa vzbudzuje dôvodnú obavu, že žiadna porada a hlasovanie členov senátu neprebehlo a napadnutý rozsudok súdu bol vydaný bez tejto náležitosti.

4. Sťažovateľ navrhol vydať tento nález:

„Základné právo sťažovateľa vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky bolo porušené rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 22.03.2013; spisová značka: 14C/125/2011.

Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky bolo porušené rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 22.03.2013; spisová značka: 14C/125/2011

Základné právo sťažovateľa na prácu podľa čl. 35 ods. 3 Ústavy SR bolo porušené rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 22.03.2013; spisová značka: 14C/125/2011.

Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR bolo porušené postupom Okresného súdu Trnava vo veci vedenej pod spisovou značkou 14C/125/2011.

Sťažovateľovi Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva finančné zadostučinenie v sume 3 000, €, ktoré je Okresný súd povinný zaplatiť sťažovateľovi na účet právneho zástupcu...

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Okresného súdu Trnava zo dňa 22.03.2013; spisová značka: 14C/125/2011.

Základné právo sťažovateľa vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky bolo porušené rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 02.06.2014; spisová značka: 23Co/270/2013.

Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky bolo porušené rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 02.06.2014; spisová značka: 23Co/270/2013.

Základné právo sťažovateľa na prácu podľa čl. 35 ods. 3 Ústavy SR bolo porušené rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 02.06.2014; spisová značka: 23Co/270/2013.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 02.06.2014; spisová značka: 23Co/270/2013.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi náhradu trov konania v sume 340,90 €, ktoré je Krajský súd v Trnave povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu...“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

III.

K namietanému porušeniu čl. 20 ods. 1, čl. 35 ods. 3 a čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom okresného súdu

7. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základných práv a slobôd poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a ústavný súd až subsidiárne.

7.1 Z princípu subsidiarity vyplýva, že ústavný súd poskytuje ochranu základným právam a slobodám iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri skúmaní podmienok konania o sťažnosti riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je ochrana základných práv a slobôd poskytovaná ústavným súdom prostredníctvom ústavou a zákonom o ústavnom súde upraveného konania o sťažnosti subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak o tejto ochrane nerozhodujú všeobecné súdy (porov. *mutatis mutandis* II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť (porov. I. ÚS 20/02, III. ÚS 152/03).

7.2 Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

7.3 Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ využil svoje právo podať proti napadnutému rozsudku okresného súdu odvolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa v danom prípade nepripúšťa možnosť ústavného súdu rozhodovať o napadnutom rozsudku okresného súdu, keďže odvolanie predstavuje účinný opravný prostriedok ochrany práv sťažovateľa

vo vzťahu k napadnutému rozsudku okresného súdu. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť.

K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu

8. Pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu, je potrebné upozorniť, že účel základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov vymedzil ústavný súd vo svojej skoršej judikatúre tak, že „účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu“ (pozri II. ÚS 26/95).

8.1 Sťažovateľ podal sťažnosť ústavnému súdu v čase, keď bolo konanie pred okresným súdom, ale aj krajským súdom právoplatne skončené napadnutými rozsudkami, a teda právna neistota sťažovateľa bola v čase podania sťažnosti ústavnému súdu odstránená.

8.2 V tomto smere bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť.

K namietanému porušeniu čl. 20 ods. 1, čl. 35 ods. 3 a čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom krajského súdu

9. Bez potreby bližších doktrinálnych záverov k namietaným ústavným právam sťažovateľa je potrebné konštatovať, že sťažnosť nespĺňa zákonom o ústavnom súde predpísané náležitosti.

9.1 Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha,

odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

9.2 V prvom rade je potrebné konštatovať, že sťažovateľ je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom – advokátom. Sťažovateľ napriek tomu nepriložil k sťažnosti kópiu právoplatného napadnutého rozsudku krajského súdu (požiadavka vyplývajúca z § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

9.3 V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že ústavný súd ani z obsahu sťažnosti nezistil, ktoré konkrétne právne závery krajského súdu sťažovateľ napáda (sťažovateľ necituje z napadnutého rozsudku krajského súdu a ak parafrázuje, tak len stroho a kuso), nie je mu známe odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorého ústavnú udržateľnosť by mohol ústavný súd potenciálne preskúmať (tzn. sťažnosť nedáva jasnú odpoveď na otázku, akej veci sa týka; požiadavka vyplývajúca z § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

9.4 Na tomto základe ústavný súd odmietol sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

9.5 Ako obiter dictum ústavný súd dopĺňa, že napadnutý rozsudok krajského súdu získal vlastnou činnosťou a zistil, že krajský súd napadnutý rozsudok odôvodnil vyčerpávajúco a riadne, pričom na nariadenom odvolacom pojednávaní krajský súd vypočul svedkov, vykonal listinné dôkazy a svoje závery uviedol na s. 4 až 10 napadnutého rozsudku, kde reagoval aj na kľúčovú skutočnosť prerokúvanej veci, keď uviedol, že *„to že nedošlo k zmene termínu dovolenky písomne priamo v Kolektívnej zmluve však neznamená, že nemal navrhovateľ požiadať o dovolenku. Navrhovateľ požiadal o dovolenku v termíne od 25.07.2011 do 29.07.2011 ako to vyplýva z listinného dôkazu vypísania dovolenkového lístku, žiadosti o poskytnutie dovolenky. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že tento dovolenkový lístok vypisoval majster E. Ten vypovedal, že je zvykom, že pokiaľ je určená*

hromadná dovolenka, tak tieto dovolenkové lístky zamestnancom vypisujú majstri. Je potrebné, aby si zamestnanci v iných prípadoch sami požiadali o dovolenku a sami si lístok vypísali. Navrhovateľ mal v tomto období žiadosť o poskytnutie dovolenky u odporcu iba od 25.07.2011 do 29.07.2011 až kým odporca súhlasil, a so žiadosťou o poskytnutie tejto dovolenky je prejavovaný súhlas práve podpisom na tomto dovolenkovom lístku. Skutočnosť, že navrhovateľ vedel o zmene čerpania hromadnej dovolenky potvrdil aj vo svojej výpovedi pred súdom prvého stupňa. Bolo to teda preukázané aj jeho výpoveďou, nie len výpoveďami svedkov. Napriek tejto skutočnosti mal žiadosť o poskytnutie dovolenky len od 05.07.2011 do 29.07.2011, ale v týždni od 18.07.2011 do 22.07.2011 nechodil do práce, nepožiadal o dovolenku, nebol práceneschopný, nemal žiadnu inú prekážku v práci, ktorá by mu bránila vykonávať si úlohy. V zmysle ust. § 81 písm. b)Zákonníka práce porušil svoje základné povinnosti tam uvedené.“. Z tohto pohľadu by aj v prípade splnenia zákonom o ústavnom súde predpísaných náležitostí ústavný súd odmietol sťažnosť v tejto časti pre zjavnú neopodstatnenosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. apríla 2016